

Opgaver

Brugs- og boligtekstiler

Fibre- og fiberidentifikation

Serviceerhvervenes
UddannelsesSekretariat

Revideret af Heidi Baadsgaard

December 2022

Opgave 1

Inden hæftet "Materialelære: Fibre og fiberidentifikation" udleveres!

Gruppeopgave.

Boligtekstiler	Brugstekstiler
Hvilke materialer anvendes til fremstilling af tæpper, møbelstoffer og forhæng?	Hvilke materialer anvendes til fremstilling af tæpper, møbelstoffer og forhæng?
Her kan der gøres brug af reklamer for tæpper og gardiner.	Her kan kursisterne se på mærkaterne i deres eget tøj.

Opsamling på klassen.

Opbygning af fiberoversigt på tavle.

Opgave 2

Udlever mærkater eller eksempler på mærkater.

Udlever hæftet ”Brugs- og boligtekstiler”, derudover skal hæftet ”Materialelære: Fibre og fiberidentifikation” anvendes.

Gruppeopgave.

Boligtekstiler	Brugstekstiler
Hvad fortæller mærkningen på tekstilet?	Hvad fortæller mærkningen på tekstilet?
Hvilke egenskaber og anvendelsesområder har fibre?	Hvilke egenskaber og anvendelsesområder har fibre?
Gardiner og forhæng	Tøj og andre brugstekstiler

Kursisterne fremlægger, evt. ved hjælp af overhead!

Eksempel følger herunder!

Hvad fortæller mærkaten?

1. Fiber sammensætning og egenskaber. _____

Symbol 1: _____

Symbol 1: _____

Symbol 2: _____

Symbol 2: _____

Symbol 3: _____

Symbol 3: _____

Symbol 4: _____

Symbol 4: _____

Symbol 5: _____

Symbol 5: _____

52% Polyester
48% Bomuld

Stryges efter vask for at bibeholde den vandafvisende effekt.

67% Bomuld
33% Viskose

Varen tåler ikke centrifugering
Varen skal stryges efter vask for at opnå oprindelig mål og udseende.

Opgave 3

Gruppeopgave

Hvilke grunde er der til at vi vasker/reenser?

Boligtekstiler	Brugstekstiler
Hvorfor vaskes gardiner?	Hvorfor vaskes tøj og andre brugstekstiler?
Hvorfor vaskes forhæng?	Kunne I vaske mindre?
Hvorfor renses møbelstoffer og tæpper?	
Hvilke midler anvendes til rens af møbelstoffer og tæpper?	

Hvilke snavstyper/pletter kan være vanskelige at fjerne?

Hvilke faktorer har indflydelse på hvor meget middel der doseres?

Hvilke typer af vaskemiddel kender I?

Hvilke temperaturer vasker I mest ved?

Anvender I skyllemiddel?

Opgave 4

Pletaftagning

Boligtekstiler	Brugstekstiler
<p>Hvad skal I undersøge inden pletaftagningen kan starte?</p> <p>Hvilke metoder kan anvendes til at fjerne pletter på polstrede møbler?</p> <p>Beskriv fremgangsmåden.</p> <p>Hvilke metoder kan anvendes til at fjerne pletter på tæpper?</p> <p>Beskriv fremgangsmåderne.</p>	<p>Hvad skal I undersøge inden tøj med pletter vaskes?</p> <p>Hvilke metoder kan anvendes til at fjerne pletter på tøj og andre brugstekstiler?</p> <p>Beskriv fremgangsmåden.</p>
<p>Fremstilling af pletter</p> <p>Kursisterne kan den 1. dag sætte pletter på prøver af møbelstof og tæpper, kunne evt. også finde hynder i en ”genbrug”.</p> <p>Der skal være pletter på både uld og syntetiske materialer. Når pletterne er sat, placeres prøverne et varmt sted.</p> <p>Pletterne kan også være fremstillet før kurset!</p>	<p>Fremstilling af pletter</p> <p>Køb nogle billige viskestykker og evt. T-shirts.</p> <p>Kursisterne kan den 1. dag sætte pletterne</p> <p>Pletterne kan også være fremstillet før kurset!</p>
<p>Afsæt evt. følgende pletter</p> <p>Kaffe/te Chokoladedrikke Kosmetik eller læbestift Tomatketchup, rødvin Fedtpletter Permanent tusch og kuglepen Stearin Tyggegummi</p>	<p>Afsæt evt. følgende pletter</p> <p>Kaffe/te Chokoladedrikke Kosmetik eller læbestift Tomatketchup, rødvin Fedtpletter Permanent tusch og kuglepen Stearin Tyggegummi</p>
<p>Skema til pletaftagning boligtekstiler.</p>	<p>Skema til pletaftagning brugstekstiler.</p>

OBS til opgave om brugstekstiler!

Når tøjet hvorpå de forskellige metoder er anvendt skal vaskes, skal stykkerne med de forskellige metoder vaskes hver for sig. Ved at blande dem i maskinen kan man ikke være sikker på hvilket pletaftagningsmiddel der har virket.

Vask evt. sammen med de klude og mopper der i forvejen skal vaskes.

Opgave vedrørende pletaftagning på brugstekstiler efterfølgende vask ved 40 °C

Alternativ til nedenstående bog: [Håndbog i praktisk hjælp - Fjern pletter på pletvæk.dk \(xn--pletvk-tua.dk\)](#)

Produkt navn	Pletapotek Vejledning evt. Bogen Pletter af Inge Norus	Specialmiddel med enzymer før vask	Specialmiddel oxiderende før vask	Specialmiddel til at vaske i	Vask uden forudgående pletaftagning. Dog skrubes stearin og tyggegummi væk.
	→				
	↓ Anvendt middel fra pletapotek				
Kaffe					
Chokoladedrikke					
Læbestift					
Rødvin					
Fedtpletter					
Kuglepen					
Stearin					
Tyggegummi					
Olie					

Opgave vedrørende plet aftagning på møbelstoffer og tæpper

Alternativ til nedenstående bog: [Håndbog i praktisk hjælp - Fjern pletter på pletvæk.dk \(xn--pletvk-tua.dk\)](#)

	Pletapotek Vejledning evt. Bogen Pletter af Inge Norus	Specialmiddel	Specialmiddel	Specialmiddel	Rens med maskine uden forudgående pletaftagning. Dog skrubes stearin og tyggegummi væk.
Produkt navn	→				
	↓ Anvendt middel fra pletapotek				
Kaffe					
Chokoladedrikke					
Læbestift					
Rødvin					
Fedtpletter					
Kuglepen					
Stearin					
Tyggegummi					
Olie					

Opgave vedrørende pletaftagning på møbelstoffer og tæpper!

Efter pletaftagning, vask og tørring skal du vurdere hvilket middel og hvilken metode der gav det bedste resultat!

Her kan du få hjælp af linket her: [Sådan fjerner du pletter på tøj \(taenk.dk\)](http://taenk.dk)

	Bedste middel/metode
Kaffe	
Chokoladedrikke	
Læbestift	
Rødvin	
Fedtpletter	
Kuglepen	
Stearin	
Tyggegummi	
Olie	

Vaskemidler og dosering

Link til vandets hårdhed i hele Danmark: [Vandhårdhed - Se kort over vandets hårdhed i hele Danmark \(dingeo.dk\)](#)

Hvad er det vand indeholder som påvirker vandets hårdhed?

Hvad er definitionen for en Hårdhedsgrad (**1° dh**)?

Hvilke ulemper er der ved kalk i vandet?

Hvorfor er det vigtigt for dig at vide hvor meget kalk der er i vandet?

Hvordan vil du finde ud af hvor meget kalk der er i vandet på skolen?

Hvad tilsætter fabrikanten af rengøringsmidlerne, for at undgå de negative påvirkninger af vandets hårdhedsgrader?

Beregn doseringen til vask med det udleverede vaskepulver. Udregningen skal gælde for følgende hårdheder og normal besmudsning. Vaskemaskinen kan indeholde 3-5 kg. tøj

	8° dH	18° dH	28° dH
Vaskemiddel 1			
Vaskemiddel 2			
Vaskemiddel 3			

Hvor mange maskinfulde vasketøj, med normal besmudsning, vil du kunne vaske med det udleverede vaskepulver?

Hvad koster en vask med

Vaskemiddel 1	
Vaskemiddel 2	
Vaskemiddel 3	

Miljørigtig vask og tørring af brugstekstiler

Hvilke typer af midler anvendes til mellem- og grundrengøring af tæpper?

	Middel 1	Middel 2	Middel 3	Middel 4
Type				
Indhold				
Dosering mellemrengøring				
Dosering grundrengøring				
Fremgangsmåde når produktet anvendes til tæpperensning				
Fremgangsmåde når produktet anvendes til rensning af polstrede møbler				

Miljørigtig vask og tørring af brugstekstiler

Ved hjælp af hæftet ”Vask og efterbehandling” samt Internettet skal du opstille en liste over miljørigtig vask og tørring, både med hensyn til vaskemidler, metoder og maskiner.

Følgende side på Internettet kan hjælpe dig!

[Forbruger | Energistyrelsen \(spareenergi.dk\)](#)

Guide: [Hvordan vælger du det rette vaskemiddel? \[Den Ultimative Guide\] \(danskrenseriforening.dk\)](#)

Brug af maskinerne

Opgave 5

Sikkerhedsregler ved brug og vedligehold af følgende maskiner.

Boligtekstiler	Brugstekstiler
Støvsuger Gulvbehandlingsmaskine Kombinationsmaskine med roterende børstevalse Ekstraktionsrensere	Vaskemaskine Tørretumbler Strygerulle Dampstrygejern

Opgave 6

Boligtekstiler	Brugstekstiler
Planlægge og udføre rensning af polstrede møbler og tæpper.	Planlægge og udføre vask, tørring og efterbehandling af en bunke brugstekstiler.